

Αποταμίευση και Παιδιά

Σύμφωνα με τον Warren Buffet, δεν έχει τόσο σημασία το τι κάνουμε για τα παιδιά μας, αλλά το τι τα διδάσκουμε να μπορούν να κάνουν τα ίδια για τον εαυτό τους, γεγονός το οποίο θα τα διαμορφώσει σε καλύτερους, πιο επιτυχημένους και πιο ευτυχισμένους ανθρώπους.

Τα μικρά παιδιά αντιλαμβάνονται την έννοια των χρημάτων και της αποταμίευσης με διαφορετικό τρόπο από ότι οι ενήλικες, πάντοτε με βάση την **ηλικία** και την **εξελικτική τους ωριμότητα**. Καταλαβαίνουν «το χρήμα» σαν πηγή ενέργειας που μπορεί να ικανοποιήσει τις βασικές τους ανάγκες (όπως την τροφή, την στέγη, τον ρουχισμό κ.ά.) και ταυτόχρονα να ικανοποιήσει και διάφορες επιθυμίες τους (όπως τα παιχνίδια).

Από μικρή ηλικία, περίπου 4-6 ετών, οι γονείς πρέπει να τα μυήσουν στην ιδέα της αποταμίευσης και να την εμπνεύσουν στα παιδιά τους. Η αποταμίευση ως ιδέα και συνήθεια, συνδέεται με ορισμένες αξίες, όπως:

- της **Ψυχολογικής Ωρίμανσης** και καλλιέργειας της **Υπομονής**,
- της **Κατανόησης Βασικών Ηθικών Αξιών Ζωής**,
- της **Συναισθηματικής** τους **Ευφυΐας** και της **Καλλιέργειας Αξιών Συναισθηματικής Νοημοσύνης** (Emotional Intelligence, EQ), με πιο χαρακτηριστικές τις παρακάτω:

1. Ασφάλεια
2. Αλήθεια
3. Αυτοσεβασμός
4. Αγάπη
5. Διάκριση
6. Τιμιότητα
7. Εν-συναίσθηση
8. Ευελιξία
9. Αυτοσυγκράτηση
10. Ισορροπία

Η αποταμίευση χρημάτων από μικρή ηλικία λογιζόμενη ως **ηθική και ψυχολογική αξία**, μπορεί να εμπνεύσει τα παιδιά και να τα διδάξει έναν ισορροπημένο τρόπο ζωής που να βασίζεται σε ουσιαστικές αξίες, οι οποίες δεν άπτονται μόνο της απόκτησης υλικών αγαθών. Η αποταμίευση εμπνέει στα παιδιά την υιοθέτηση νοοτροπίας διάκρισης και

σωστής διαχείρισης ηθικών ανθρωπίνων αξιών. Τα παιδιά που έχουν διδαχθεί από τους γονείς την αξία της οικονομίας, καθώς και της καλής διαχείρισης των χρημάτων και των συναισθημάτων τους, είναι πιο έτοιμα και πιο ενδυναμωμένα να αντιμετωπίσουν την ζωή, τόσο με τα καλά της όσο και με τις διάφορες προκλήσεις της.

Καταλυτικό ρόλο στο σημείο αυτό μπορεί να παίξουν οι γονείς, οι δάσκαλοι, οι σύμβουλοι και οι ειδικοί (Mentors), οι οποίοι με την σειρά τους θα εμπνεύσουν στα παιδιά την έννοια της αποταμίευσης αλλά και πιο ουσιαστικών αξιών της ζωής, όπως:

- **Την διάκριση μεταξύ αναγκών και επιθυμιών, όπως αναφέρει στο βιβλίο του ο Καθηγητής Νικόλαος Φίλιππας.** Τα παιδιά πρέπει να γνωρίζουν πως πρώτα θα πρέπει να καλύπτονται οι βασικές ανάγκες επιβίωσης της οικογένειας (όπως η τροφή, η στέγη, τα ιατρικά έξοδα, η εκπαίδευση και ο ρουχισμός), και έπειτα να καλύπτονται οι επιθυμίες τους (όπως τα παιχνίδια και η διασκέδαση). Εδώ αναφερόμαστε όχι μόνο στην διάκριση με βάση τα χρήματα, αλλά πάνω από όλα στη διάκριση με βάση τα συναισθήματα, όπως της αγάπης, της ισορροπίας και της ασφάλειας, και διαφόρων στοιχείων συναισθηματικής νοημοσύνης των παιδιών.
- **Την καλή διαχείριση υλικών αγαθών και συναισθημάτων.** Τα παιδιά που έχουν διδαχθεί από τους γονείς τους την καλή διαχείριση των χρημάτων, ταυτόχρονα διδάσκονται και την καλή διαχείριση των συναισθημάτων τους. Γνωρίζουν δηλαδή, που να επενδύουν συναισθηματικά, τι να περιμένουν και που να βαδίζουν σε συναισθηματικό και κοινωνικό επίπεδο! Άρα τα παιδιά αυτά γίνονται Συναισθηματικά Ευφυή (E.Q.) και αποκτούν Συναισθηματική Νοημοσύνη και Ετοιμότητα για να αντιμετωπίσουν τις αντιξοότητες που μπορεί να προκύψουν στην ζωή τους.

Σύμφωνα λοιπόν με τα παραπάνω, η αποταμίευση ως αξία σφραγίζει την **ταυτότητα του παιδιού** σαν ώριμο, αξιόλογο και υπεύθυνο άτομο.

Πώς όμως διδάσκεται η συνήθεια και η αξία αποταμίευσης; **Με το παράδειγμα της ζωής των γονιών!**

Τα παιδιά κάνουν αυτό που βλέπουν ότι κάνουμε στην πράξη και όχι μόνο αυτό που λέμε. Αν ένα παιδί βιώσει το παράδειγμα του γονιού που εφαρμόζει

την ιδέα της αποταμίευσης σαν τρόπο ζωής στην πράξη, θα το μιμηθεί. Επίσης, εάν οι γονείς μάθουν στα παιδιά τους να εκτιμούν τα χρήματα και κάνοντας μικροδουλειές να κερδίζουν λίγα χρήματα από μικρή ηλικία, τα παιδιά μαθαίνουν να τα εκτιμούν και να τα αποταμιεύουν.

Συνοψίζοντας, η αποταμίευση σαν αξία ζωής, μπορεί να προσφέρει την ευκαιρία στα παιδιά να βιώσουν συναισθήματα ασφάλειας, υπομονής, σιγουριάς, δύναμης και αυτοπεποίθησης από μικρή ηλικία, και τα βοηθά να κτίσουν μελλοντικά μια ισχυρή προσωπικότητα βασισμένη σε ουσιαστικές ηθικές αξίες σύμφωνα με τις αρχές της συναισθηματικής νοημοσύνης.

**Η Τζίνα Γ. Θανοπούλου (Ed.M., M.A. Harvard University) είναι Ψυχο-Εκπαιδευτική Σύμβουλος και Συμβουλευτική Ψυχολόγος Παιδιών, Εφήβων, Γονέων και Ζευγαριών, Μέλος της Συμβουλευτικής Επιτροπής του Ινστιτούτου Χρηματοοικονομικού Αλφαριθμητισμού.*

Πηγή: <https://www.gfli.gr/apotamieysi-kai-paidia/>